ტურიზმის ყოველთვიური მიმოხილვა

ივლისი 2023

საქართველო

საქართველოში საერთაშორისო მოგზაურობიდან მიღებული შემოსავლები 2023 წლის I ნახევარში

Research

www.pmcresearch.org

ტურიზმის ყოველთვიური მიმოხილვა

საქართველო

ივლისი 2023

- 2023 წლის I ნახევარში საქართველოში **საერთაშორისო ვიზიტების რაოდენობამ 2.5 მლნ ვიზიტს მიაღწია,** რაც 21.7%-ით ნაკლებია 2019 წლის I ნახევართან შედარებით. ნაწილობრივი აღდგენა შეიძლება მიეწეროს საქართველოს ტურიზმის სექტორში რუსეთ-უკრაინის ომით განპირობებულ გეოპოლიტიკურ და ეკოლოგიურ გამოწვევებს.
- რეგიონული პერსპექტივით, 2023 წლის I ნახევარში **ევროპიდან მომავალი საერთაშორისო ვიზიტების რაოდენობა გაცილებით დაბალი იყო** პანდემიამდელ რიცხვზე (-23.3%), მაშინ, როცა ყველა სხვა რეგიონისთვის ვიზიტების რაოდენობა უტოლდებოდა ან აჭარბებდა პანდემიამდელ მაჩვენებელს.
- **საერთაშორისო მოგზაურობიდან შემოსავალმა მიაღწია 1.8 მილიარდ აშშ დოლარს**, რაც 24%-ით აღემატება 2019 წლის I ნახევრის მაჩვენებელს.
- საქართველოს ეროვნული ბანკის შეფასებით, 2023 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით, **რუსეთის** მოქალაქეების 38.4%, **ბელარუსის** მოქალაქეების 34.9% და **უკრაინის** მოქალაქეების 28.0% შეფასებულია 1 წელზე მეტი ვადით მყოფად, ან საქართველოში 1 წელზე მეტი ვადით დარჩენის მსურველად.
- 2023 წლის I ნახევარში, **რუსი მოგზაურებისგან მიღებული შემოსავალი ყველაზე მაღალი იყო** და 482.1 მილიონი აშშ დოლარი შეადგინა, რაც 9.4%-ით აღემატება 2019 წლის ანალოგიური პერიოდის მაჩვენებელს.

- 2023 წლის ივლისში საქართველოში **სასტუმროს ფასების ინდექსი (სფი)** 2022 წლის ივლისთან შედარებით 8.6%-ით შემცირდა, თბილისის სასტუმროს ფასების შემცირების ხარჯზე (-16.5%). 2023 წლის ივნისთან შედარებით, სფი გაიზარდა 0.6%-ით. თვიური ფასების ზრდა ყველაზე მაღალი გურიაში (16.3%) აღმოჩნდა.

საერთაშორისო ვიზიტორები 2023 წლის I ნახევარში

- 2023 წლის I ნახევარში საერთაშორისო ვიზიტების რაოდენობის აღდგენა გაგრძელდა, თუმცა წინა პერიოდებთან შედარებით ნელი ტემპით, რაც შეიძლება გამოწვეული იყოს საქართველოს ტურიზმის სექტორში რუსეთ-უკრაინის ომით განპირობებული გეოპოლიტიკური და ეკოლოგიური გამოწვევების გაგრძელებით. კერძოდ, **2023 წლის I ნახევარში საერთაშორისო ვიზიტების რაოდენობამ მიაღწია 2.5 მილიონს,** რაც პანდემიამდელი რაოდენობის 78.3%-ს უტოლდება, თუმცა წინა წლის მაჩვენებელს 75.7%-ით აღემატება.

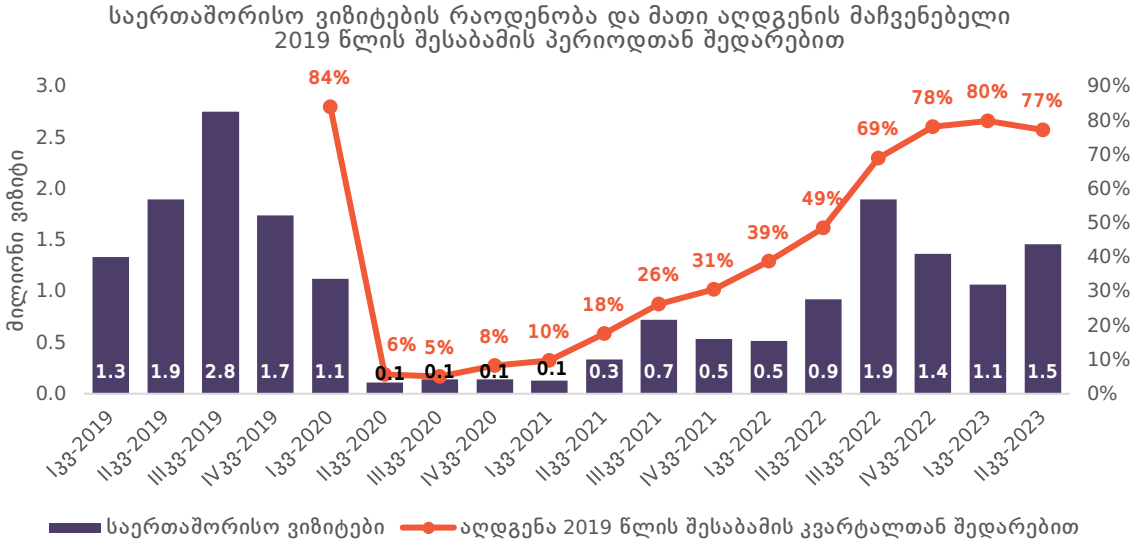

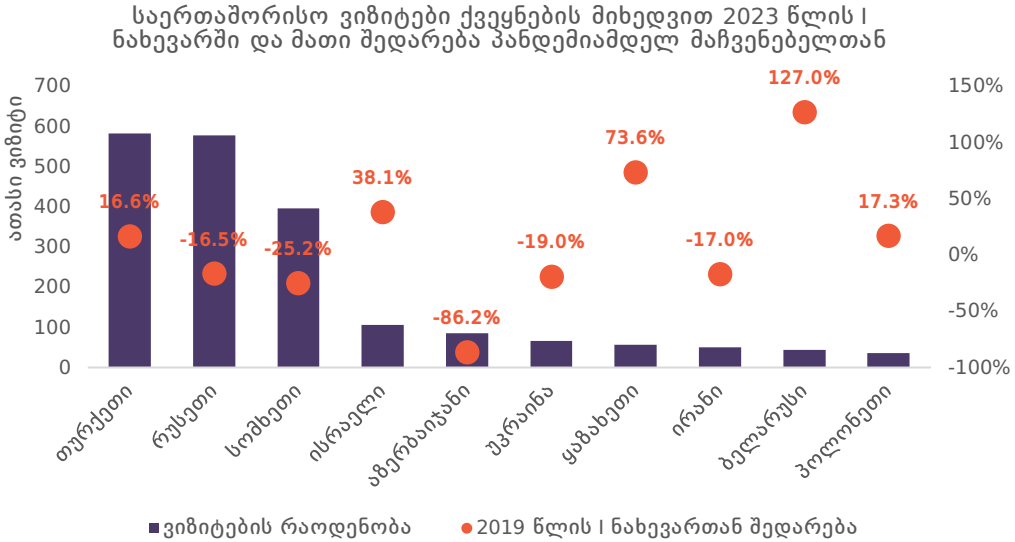

წყარო: საქართველოს ტურიზმის ეროვნული ადმინისტრაცია

- 2023 წლის I ნახევარში, **ქვეყნების მიხედვით,** საქართველოში ყველაზე მეტი ვიზიტორი თურქეთიდან შემოვიდა - 582,500 ვიზიტორი, რაც 2019 წლის I ნახევართან შედარებით 16.6%-ით მეტია. თურქეთს მოჰყვა რუსეთი 577,600 ვიზიტით, რაც 16.5%-ით ჩამორჩება პანდემიამდელ მაჩვენებელს.

- 10 უმსხვილეს ტურისტულ ბაზარს შორის, ვიზიტების რაოდენობა ყველაზე მეტად გაიზარდა ბელარუსიდან (2019 წლის I ნახევრის შესაბამის მაჩვენებელზე 127.0%-ით მეტი), ყაზახეთიდან (73.6%) და ისრაელიდან (38.1%). მეორე მხრივ, აღდგენა ყველაზე დაბალი იყო აზერბაიჯანში (პანდემიამდელი მაჩვენებლის 13.5%), სომხეთსა (74.8%) და ირანში (83.0%).

- **რეგიონული პერსპექტივით**, 2023 წლის I ნახევარში ევროპიდან მომავალი საერთაშორისო ვიზიტების რაოდენობა მნიშვნელოვნად ჩამორჩებოდა პანდემიამდელ მაჩვენებელს (-23.3%), ხოლო ყველა სხვა რეგიონიდან ვიზიტების რაოდენობამ მიაღწია ან გადააჭარბა პანდემიამდელ რიცხვს. ეს შეიძლება განპირობებული იყოს იმით, რომ საქართველო აღიქმება ნაკლებად უსაფრთხო და მიმზიდველ ტურისტული დანიშნულების ადგილად რუსეთ-უკრაინის ომის შედეგად და რუსეთიდან შემოსული მიგრანტების მნიშვნელოვანი ნაკადის გამო.

საერთაშორისო მოგზაურობიდან მიღებული შემოსავალი 2023 წლის I ნახევარში

- მიუხედავად 2023 წლის I ნახევარში უცხოელი ვიზიტორების რაოდენობის მხოლოდ ნაწილობრივი აღდგენისა, საერთაშორისო მოგზაურობიდან შემოსავალმა ამ პერიოდში მნიშვნელოვნად გადააჭარბა პანდემიამდელ დონეს. ეს განპირობებულია ისეთი ფაქტორებით, როგორიცაა დარჩენის საშუალო ხანგრძლივობის გაზრდა, საერთაშორისო ტურიზმის ნაწილობრივი აღდგენა და ინფლაციის ტენდენციები. კერძოდ, **2023 წლის I ნახევარში საერთაშორისო მოგზაურობის შემოსავალმა 1.8 მილიარდ აშშ დოლარს მიაღწია, რაც 24%-ით მეტია 2019 წლის I ნახევართან შედარებით,** ხოლო 58%-ით მეტი 2022 წლის I ნახევართან შედარებით.

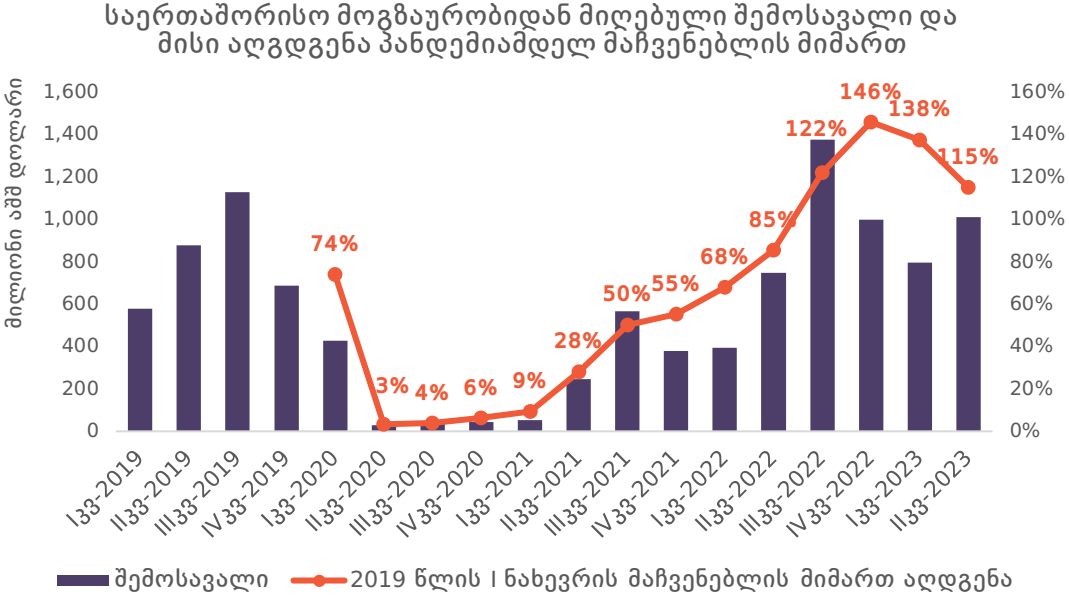

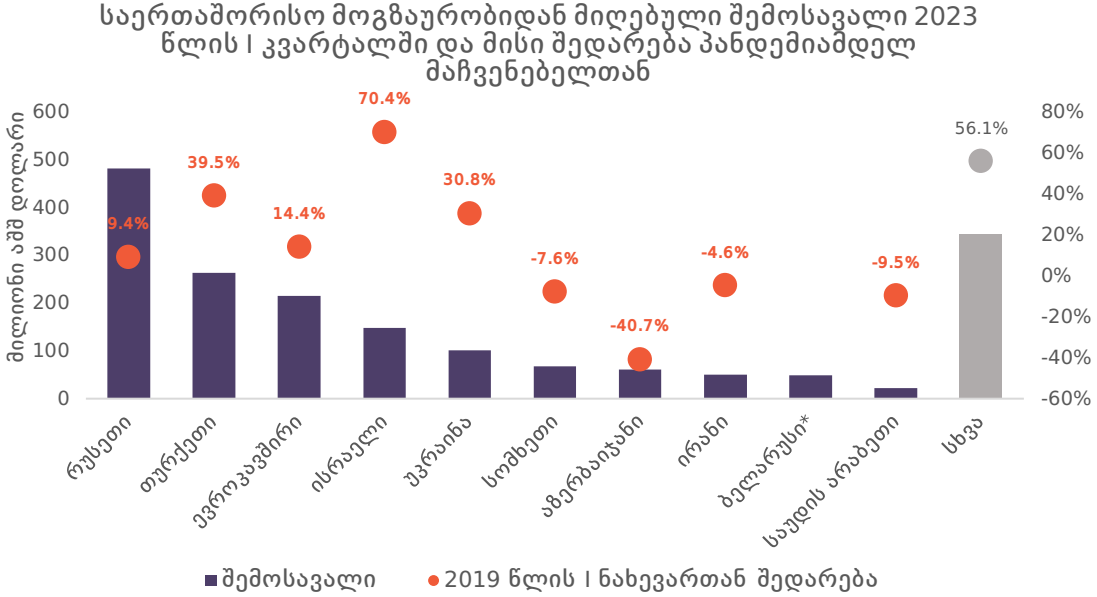

წყარო: საქართველოს ეროვნული ბანკი

- **ქვეყნების მიხედვით**, 2023 წლის I ნახევარში რუსი მოგზაურებისგან მიღებული შემოსავალი ყველაზე მაღალი აღმოჩნდა(მთლიანი შემოსავლის 26.7%) და 482.1 მილიონი აშშ დოლარი შეადგინა, რაც 9.4%-ით მეტია 2019 წელთან შედარებით. რუსეთს მოჰყვა თურქეთი (მთლიანი შემოსავლის 14,6%), საიდანაც შემოსავლები 39.5%-ით გაიზარდა 2019 წლის I ნახევართან შედარებით, შემდეგ კი ევროკავშირი, რომელმაც, მიუხედავად ვიზიტორთა რაოდენობის ნაწილობრივი აღდგენისა, პანდემიამდე მაჩვენებელს 14.4%-ით გადააჭარბა და მთლიანი შემოსავლის 12.0% შეადგინა.

- **შემოსავლის აღდგენის მაჩვენებელი** ყველაზე დაბალი იყო აზერბაიჯანისთვის (პანდემიამდელი მაჩვენებლის 59.3%). მეორე მხრივ, შემოსავლის მნიშვნელოვანი ზრდა პანდემიამდელ პერიოდთან შედარებით დაფიქსირდა ისრაელიდან (70.4%) და უკრაინიდან (30.8%).

- საქართველოს ეროვნული ბანკის შეფასებით, 2023 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით, **რუსეთის მოქალაქეების 38.4%, ბელარუსის მოქალაქეების 34.9% და უკრაინის მოქალაქეების 28.0% შეფასებულია 1 წელზე მეტი ვადით მყოფად, ან საქართველოში 1 წელზე მეტი ვადით დარჩენის მსურველად.** საერთაშორისო სავალუტო ფონდის მეთოდოლოგიის მიხედვით, ისინი განიხილებიან საქართველოს რეზიდენტებად და მათი დანახარჯები საერთაშორისო მოგზაურობიდან მიღებული შემოსავლის გამოთვლებში არ შედის.

სასტუმროს ფასების ინდექსი საქართველოში

- საქართველოში სასტუმროების ფასების ინდექსი[1] 2023 წლის ივლისში, 2023 წლის ივნისთან შედარებით, 0.6%-ით გაიზარდა, მათ შორის 3, 4 და 5 ვარსკვლავიანი სასტუმროების ფასების ინდექსი 1.6%-ით გაიზარდა, ხოლო საოჯახო ტიპის სასტუმროების ფასები 8.7%-ით შემცირდა.
- 2023 წლის ივლისში თვიური ინდექსი ყველაზე მაღალი გურიაში (16.3%) აღმოჩნდა, ყველაზე ნაკლები კი მცხეთა-მთიანეთში (-11.9%).
- 2023 წლის ივლისში, 2022 წლის ივლისთან შედარებით, სასტუმროების ფასების ინდექსი 8.6%-ით შემცირდა, მათ შორის 3, 4 და 5 ვარსკვლავიანი სასტუმროების ფასების ინდექსი 10.2%-ით შემცირდა, ხოლო საოჯახო ტიპის სასტუმროების ფასები 10.4%-ით შემცირდა.
- 2023 წლის ივლისში წლიური ინდექსი ყველაზე მაღალი იყო შიდა ქართლში (19.8%), ყველაზე დაბალი კი თბილისში (-16.5%).

რეგიონი	სასტუმრო		3*, 4*, 5*		საოჯახო	
	2023 ივლ/ 2023 ივნ	2023 ივლ/ 2022 ივლ	2023 ივლ/ 2023 ივნ	2023 ივლ/ 2022 ივლ	2023 ივლ/ 2023 ივნ	2023 ივლ/ 2022 ივლ
კახეთი	0.2%	4.5%	0.7%	-3.9%	0.1%	8.0%
იმერეთი	1.1%	8.3%	0.0%	1.5%	2.1%	14.2%
გურია	16.3%	-10.7%	30.8%	-10.7%	3.3%	-
ქვემო ქართლი	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	-	0.0%
აჭარა	5.5%	-2.8%	2.6%	-4.7%	14.6%	15.0%
რაჭა	0.0%	0.0%	-	-	0.0%	0.0%
შიდა ქართლი	0.0%	19.8%	0.0%	6.5%	0.0%	51.7%
სამეგრელო-ზემო სვანეთი	-2.8%	8.0%	-5.5%	3.4%	-1.3%	11.2%
სამცხე-ჯავახეთი	7.9%	4.5%	22.8%	2.4%	-2.7%	6.0%
მცხეთა-მთიანეთი	-11.9%	-9.4%	-16.1%	-15.1%	-6.6%	-3.9%
თბილისი	-2.0%	-16.5%	-0.3%	-15.8%	-21.6%	-27.5%
სულ ფასების % ცვლილება	**0.6%**	**-8.6%**	**1.6%**	**-10.2%**	**-8.7%**	**-10.4%**

1 სასტუმროების ფასების ინდექსის გაანგარიშება მოხდა საერთაშორისო სავალუტო ფონდის მიერ შემუშავებული რეკომენდაციების მიხედვით. უმცირესი ერთობლიობის ინდექსი გამოთვლილია Jevons-ის ინდექსით. ასევე, გასათვალისწინებელია ისიც, რომ ზოგიერთი რეგიონისთვის (როგორიცაა შიდა ქართლი და რაჭა), საკმაოდ მცირეა მონაცემთა ბაზაში არსებული სასტუმროების რაოდენობა, შესაბამისად ინდექსი სრულად ვერ ასახავს რეგიონში არსებულ სასტუმროს ფასების ცვლილების ტენდენციას.

სასტუმროს საშუალო ფასები

- 2023 წლის ივნისში, საქართველოში 3-ვარსკვლავიანი სასტუმროების საშუალო ფასმა[2] **174 ლარი** შეადგინა, ხოლო 4-ვარსკვლავიანი სასტუმროების საშუალო ფასმა - **267 ლარი**. საოჯახო ტიპის სასტუმროების[3] საშუალო ფასმა **132 ლარი** შეადგინა.

- 5-ვარსკვლავიან სასტუმროთა საშუალო ფასმა ივნისში **498 ლარი** შეადგინა. გურიაში ამ ტიპის სასტუმროებში, სტანდარტული 2-ადგილიანი ნომრის საშუალო ფასმა **894 ლარი** შეადგინა, აჭარაში - **550 ლარი**, თბილისში - **505 ლარი**, ხოლო კახეთში - **466 ლარი.**

3*, 4* და საოჯახო ტიპის სასტუმროთა საშუალო ფასები რეგიონების მიხედვით (2023 ივლისი, ლარი)

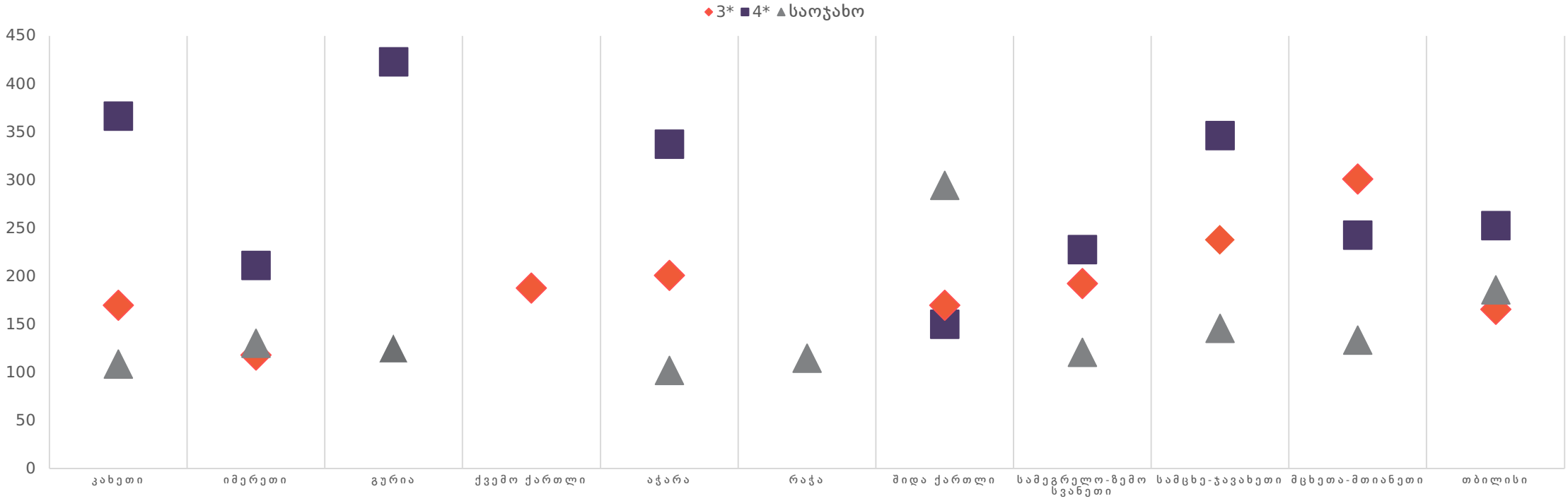

1 შედეგები მიღებულია საქართველოს 10 რეგიონში და თბილისში 3*, 4*, 5* და საოჯახო ტიპის სასტუმროების სტანდარტული ორ ადგილიანი ნომრების ფასებზე დაკვირვების შედეგად. სასტუმროების შერჩევა მოხდა შემთხვევითი შერჩევის პრინციპით. ანალიზი მოიცავს booking.com-ზე დარეგისტრირებულ, საქართველოს ტერიტორიაზე განთავსებულ 3*, 4*, 5* სასტუმროების 71%-ს (312 ობიექტი) და საოჯახო ტიპის სასტუმროების 25%-ს (456 ობიექტი). 3*, 4* და 5* სასტუმროების ფასებზე მონაცემების მიღება ხდება სასტუმროებთან დაკავშირების საფუძველზე, ხოლო საოჯახო სასტუმროების ფასებზე ინფორმაციის წყარო booking.com-ია. საშუალო ფასები გამოითვლება სასტუმროების სტანდარტული ორ ადგილიანი ნომრების დღიური განაკვეთების საშუალო არითმეტიკულის გამოანგარიშებით.

3 საოჯახო ტიპის სასტუმრო - სასტუმრო, რომლისთვისაც დამახასიათებელია ნომრების მცირე რაოდენობა და სადაც სტუმრებს მომსახურებას უწევს ოჯახი.

ძირითადი ეკონომიკური ინდიკატორები

	2018	2019	2020	2021	I 2022	II 2022	III 2022	IV 2022	2022	I 2023	II 2023
მშპ მიმდინარე ფასებში განთავსების საშუალებებისა და საკვები ობიექტების აქტივობებიდან (მლნ)	1800.0	2223.0	1204.5	1783.6	360.9*	536.2*	831.1*	646.2*	2374.5*	436.8*	-
საერთაშორისო მოგზაურების რაოდენობა (ათასი)	8679.5	9357.9	1747.1	1881.3	576.5	1049.4	2266.7	1534.3	5426.9	1208.5	1651.70
ტურისტების რაოდენობა (ათასი)	4756.8	5080.5	1087.0	1577.5	456.0	749.3	2082.6	948.8	3652.9	845.3	1085.2
საერთაშორისო მოგზაურობიდან შემოსავალი (მლნ აშშ დოლარი)	3222.1	3268.7	541.7	1244.9	393.7	748.8	1374.7	999.5	3516.6	795.4*	1009.1*
ქართველი მოგზაურების დანახარჯები საზღვარგარეთ (მლნ აშშ დოლარი)	524.7	657.2	180.5	184.7	72.2*	103.5*	118.6*	114.3*	408.6*	105.0*	-
პირდაპირი უცხოური ინვესტიცია ჰორეკა სექტორში (მლნ აშშ დოლარი)	106.0	119.3	-247.2	-7.4	10.6*	6.9*	16.1*	-2.0*	31.5*	4.3*	-

* პირველადი მონაცემები

სამართლებრივი შეტყობინება

ვებგვერდზე წარმოდგენილი პუბლიკაციები მომზადებულია PMC კვლევითი ცენტრის მიერ მხოლოდ საინფორმაციო და/ან მარკეტინგული მიზნებისთვის. პუბლიკაციებში ასახული ინფორმაცია წარმოადგენს მხოლოდ რჩევას და, შესაბამისად, მკითხველი თავად არის პასუხისმგებელი შინაარსის ნებისმიერ ინტერპრეტაციაზე. PMC კვლევითი ცენტრი არ იღებს პასუხისმგებლობას მკითხველის მიერ მასალების გამოყენების შედეგად წარმოშობილ პრეტენზიებზე. პუბლიკაცია წარმოდგენილია ისე, „როგორც არის“, ყოველგვარი გამოხატული ან ნაგულისხმევი რეპრეზენტაციისა და გარანტიის გარეშე.

ზემოთ მოყვანილი აბზაცის ზოგად გზავნილთან წინააღმდეგობის გარეშე, PMC კვლევითი ცენტრი არ იძლევა გარანტიას, რომ:

პუბლიკაცია მუდმივად ხელმისაწვდომი იქნება;

რომ პუბლიკაციაში მოცემული ინფორმაცია არის სრული, ჭეშმარიტი, ზუსტი ან არ არის შეცდომაში შემყვანი.

PMC კვლევითი ცენტრი იტოვებს უფლებას, დროდადრო შეცვალოს პუბლიკაციების შინაარსი ისე, როგორც ამას მიზანშეწონილად ჩათვლის.

PMC კვლევითი ცენტრი თავიდან იხსნის სხვა მხარეების უფლებების დარღვევასა ან PMC კვლევითი ცენტრის პუბლიკაციების გამოყენების შედეგად გამოწვეულ ნებისმიერ ზიანზე ყოველგვარ პასუხისმგებლობას. PMC კვლევით ცენტრს არ აქვს მკითხველის წინაშე პასუხისმგელობის ვალდებულება (კონტრაქტის კანონით, დელიქტური კანონით თუ სხვაგვარად) პუბლიკაციის შინაარსთან, გამოყენებასა ან პუბლიკაციასთან კავშირის ნებისმიერ სხვა ფორმასთან დაკავშირებით.

მკითხველი აღიარებს, რომ როგორც შეზღუდული პასუხისმგებლობის სუბიექტი, PMC კვლევითი ცენტრი დაინტერესებულია, შეზღუდოს თავისი ოფიცრებისა და თანამშრომლების პირადი პასუხისმგებლობა. მკითხველი თანხმდება, რომ მისთვის პუბლიკაციით გამოწვეული ნებისმიერ დანაკარგის შესახებ პრეტენზიებს არ წამოუყენებს პირადად PMC კვლევითი ცენტრის ოფიცრებს ან თანამშრომლებს.

მკითხველი თანხმდება, რომ გარანტიებისა და ვალდებულებების შეზღუდვები, რომლებიც მითითებულია ამ სამართლებრივ შეტყობინებაში, იცავს PMC კვლევითი ცენტრის მკვლევრებს, ოფიცრებს, თანამშრომლებს, აგენტებს, შვილობილ კომპანიებს, მემკვიდრეებს, უფლებამოსილ პირებს და ქვეკონტრაქტორებს, ისევე როგორც თავად PMC კვლევით ცენტრს.

თუ ამ სამართლებრივი შეტყობინების რომელიმე დებულება მოქმედი კანონმდებლობით არის ან აღმოჩნდება არააღსრულებადი, ეს არ იმოქმედებს პუბლიკაციის სხვა დებულებების აღსრულებადობაზე.

გიორგი ხიშტოვანი
კვლევითი დირექტორი
g.khishtovani@pmcginternational.com

ნიკა კაპანაძე
მკვლევარი
n.kapanadze@pmcginternational.com

ნანა ქაჯაია
უმცროსი მკვლევარი
n.kajaia@pmcginternational.com

მის.: 61 აღმაშენებლის გამზირი, მე-3 სართული, თბილისი, 0102, საქართველო.
ტელ: (+995 32) 2921171, 2921181
ელ. ფოსტა: research@pmcginternational.com
ვებსაიტი: pmcresearch.org